

«دین اسلام خلاف تعلیم نیست، بلکه خلاف بی‌حجابی است. امارت اسلامی دزنظر دارد چهارچوبی بسازد که پسران و دختران در محل‌های جداگانه درس بخوانند و فضای آموزش ایجاد شود... زنان حق دارند تا سطح ماستری (لیسانس) و دکتری درس بخوانند.» اینها سخنان یکسال قبل مفتی خالد حنفی، وزیر امر به معروف و نهی از منکر دولت سرپرست طالبان است. وی همچنین تأکید کرده است که وقتی اسلام اجازه تعلیم زنان را داده است ما چطور حق داریم جلوی این امر را بگیریم؟! »

شاید بتوان خلاصه نگاه طالبان به مسأله زن را در همین سخنان خلاصه کرد. برخی تلاش دارند طالبان را ضد حضور اجتماعی زن یا تحصیل آنان معرفی کنند حال آنکه تصریحات مسئولان دولت سرپرست آنان نشان می‌دهد که مهمترین مسأله آنان «اختلاط زن و مرد» در محیط اجتماع است ولی حدود و ثغور همین امر، محل نزاع جدی بوده است.

از ابتدای روی کار آمدن طالبان، یکی از مهمترین مسائلی که در مجامع جهانی مطرح شد «حقوق زنان» بود. آنان در اولین اقدام خود «وزارت زنان» را که در دوره بیست ساله حضور امریکا تشکیل شده بود تعطیل و «وزارت امر بالمعروف و نهی از منکر» را به جای آن تأسیس کردند که وظیفه آن در حیطه امور اخلاقی و تخلفات اداری و... است و چهارچوب دهی به مسأله روابط زن و مرد نیز از جمله وظایف آنجاست.

دانشگاه‌های خصوصی تقریباً یک ماه پس از حضور طالبان فعالیت خود را آغاز کردند.

بلافاصله دستورالعملی به همه آنها ابلاغ شد که اجمالاً شامل چند نکته بود:

زنان نباید از مانتوهای روشن استفاده کنند و حتی الامکان رنگ تیره یا مشکی بپوشند. لباس‌ها تنگ نباشند. در صورتی که تعداد دانشجویان دختر و پسر کم است بین آنان پرده کشیده شود و الا به دو کلاس جداگانه تقسیم شوند. اگر استاد زن نباشد موقتاً استادان مرد می‌توانند به زن‌ها هم درس بدهند. در کارگاه‌های عملی هم باید تفکیک جنسیتی باشد مگر در مسائل پزشکی زنان که باید مختص به خانم‌ها باشد.

اینها همه مبتنی بر همان تفکری است که می‌خواهد «تحریک پذیری» و «اختلاط» را تا حد ممکن در محیط اجتماعی کاهش دهد. با این دستورالعمل، پس از مدتی، دانشگاه‌های دولتی نیز آغاز به فعالیت کردند ولی دبیرستان‌های دخترانه همچنان بسته ماندند. گفتنی است افتتاح دانشگاه‌ها و مدارس در افغانستان، به خاطر مسأله سوخت و سرما، از ابتدای بهار است بجز چند منطقه گرمسیر در جنوب و شرق این کشور که از اواسط زمستان آغاز به کار می‌کنند.

درباره علوم پزشکی و خصوصاً رشته‌های مربوط به زنان، طالبان در دور قبل حکومتشان

مفتی خالد حنفی
وزیر امر به معروف
طالبان